

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوه صد و پانزدهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ *

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ
وَالسَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ لَا سِوَا عَلَى
بَقِيَّةِ اللَّهِ رُوحِي وَأَرْوَاحُ الْعَالَمِينَ لِتُرَابٍ مَقْدَمِهِ الْفِدَاءُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشگفتار

این جزوه باموضوع بندی مسئله «تزکیه نفس» از آیات قرآن تنظیم شده و هر آیه ای که مربوط به موضوعی از این علم است بعد از همان آیه ترجمه شده و سپس برداشتی از آیات در فصل جداگانه ای ارائه داده شده است. و بخاطر آنکه مباحثمان فعلاً در مسائل تزکیه نفس است قبل از مسائل اعتقادی آیاتی که مربوط به مراحل تزکیه نفس است در این جزوه آورده شده است.

ضمناً نباید گمان کرد، آنچه را که در اینجا می نویسیم تفسیر آیات قرآن بوده و یا حتی توضیح قرآن است. بلکه فقط یک نوع راهنمایی است که برای تدبّر بیشتری در قرآن و توجّه دوستان به سخنان حضرت حقّ جلّ و علایادآوری شده است.

تا ان شاء الله سالکین إلى الله با تأمل زیادتری موفّق به قرائت قرآن گردند. و ضمناً آیاتی که در این جزوه قرائت می شود جابجا شده و تنظیم موضوعی گردیده است.

یعنی اگر شما بخواهید آیانی که مربوط به تزکیه نفس است را پشت سر هم قرائت کنید به ترتیب قرآن مجید در این جزوه آورده شده است و بعدها سایر آیات که مربوط به عقاید و فروع احکام است در جزوات جداگانه ای آورده خواهد شد ان شاء الله.

به امید موفقیت و السلام

سید حسن ابطحی

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

آیات ۱۱ - ۹ از سوره مبارکه منافقون

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَ مَنْ
يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩﴾ وَ أَنْفِقُوا مِنْ مَا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ
أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْ لَا أَخَّرْتَنِي إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَ
أَكُنْ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٠﴾ وَ لَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجْلُهَا وَ اللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا
تَعْمَلُونَ ﴿١١﴾

ترجمه آیات ۱۱ - ۹

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اموالتان و اولادتان شما را از یاد خدا غافل نکند و کسی که آن کار را بکند، پس آن‌ها همان زیانکارانند. (۹)
و اتفاق کنید از آنچه به شما روزی داده‌ایم، قبل از آنکه مرگ دامن یکی از شما را بگیرد و بگوید: پروردگار من، چرا مرگ مرا برای مدّت کمی به تأخیر نینداختی تا صدقه دهم و از صالحین باشم؟ (۱۰)
و هرگز خدا مرگ کسی را هنگامی که اجلش می‌رسد، به تأخیر نمی‌اندازد و خدا به آنچه می‌کنید، آگاه است. (۱۱)

برداشت از آیات ۱۱ - ۹ (زن و فرزند)

سالک الی الله نباید مال و اموال و اولادش او را از یاد خدا باز دارد. زیرا کسی که این کار را بکند بسیار ضرر کرده است و باید از آن چه خدا به او روزی فرموده انفاق کند تا از صالحین محسوب گردد. و به طور

کلی این را بدانند که هر وقت خدا بخواهد او را به عالم بعد از این عالم منتقل می‌فرماید.

«سورة مبارکه تغابن»

آیات ۹ - ۸ از سورة مبارکه تغابن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٨﴾
يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ وَمَنْ يُؤْمِنِ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ
صَالِحًا يُكْفَرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلُهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٩﴾

ترجمه آیات ۹ - ۸

«به نام خداوند بخشنده مهربان»

پس به خدا و رسولش و نوری که ما نازل کرده‌ایم ایمان بیاورید و خدا به آنچه عمل می‌کنید آگاه است. (۸)

آن روز خدا همه شما را برای روز اجتماع جمع‌تان می‌کند آن روز خسارت و پشیمانی است و کسی که به خدا ایمان بیاورد و عمل صالح انجام بدهد، گناهانش جبران می‌شود و در بهشتهائی که از دامن آن نهرها جاری است و همیشه در آن مخلّد خواهند بود داخل می‌شود. آن فوز عظیمی است. (۹)

برداشت از آیات ۹ - ۸ (ایمان)

سالک الی الله باید به خدا و پیغمبر ﷺ و نوری که از عرش برای هدایت مردم نازل فرموده که منظور ائمه اطهار ﷺ هستند ایمان بیاورد و عمل صالح کند تا خدای تعالی سیئات او را خیرات کند و او را الی الابد در بهشت جاویدان مستقر فرماید که این بزرگترین موفقیتی است که نصیب او می‌گردد.

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَ مَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ اللَّهُ قَلْبَهُ وَ اللَّهُ

بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۱۱﴾ وَ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَىٰ

رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿۱۲﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَ عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ

الْمُؤْمِنُونَ ﴿۱۳﴾

ترجمه آیات ۱۳ - ۱۱

هر چه از مصیبت می‌رسد جز به اذن خدا نمی‌باشد و کسی که به خدا ایمان داشته باشد خدا قلبش را هدایت می‌کند و خدا به هر چیزی دانا است. (۱۱)

و خدا را اطاعت کنید و رسول را اطاعت کنید پس اگر پشت کنید جز این نیست که بر رسول ما ابلاغ آشکاری است. (۱۲)

خدائی که هیچ خدائی جز او نیست و مؤمنین بر خدا توکل می‌کنند. (۱۳)

برداشت از آیات ۱۳ - ۱۱ (مصیبتها)

سالک الی الله باید بداند مصائبی که به او می‌رسد به خاطر گناهانی است که انجام داده و به اذن خدای تعالی او محکوم به این مصیبت‌ها گردیده است و اگر در این موقعیت ایمان به خدا پیدا کند به رفع مشکلش دلش راهنمایی می‌شود. و باید برای رسیدن به کمالات اطاعت از خدا و رسول خدا ﷺ بنماید و باید از گوش نکردن مردم حرفهای او را ناراحت نشود زیرا او وظیفه خود را انجام داده است. و این را بداند که مؤمنین بر خدای تعالی توکل می‌کنند و او هم باید توکل کند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ وَ

إِنْ تَغْفُوا وَ تَصْفَحُوا وَ تَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٤﴾ إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَ

أَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَ اللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَ اسْمَعُوا

وَ أَطِيعُوا وَ أَنْفِقُوا خَيْرًا لِأَنْفُسِكُمْ وَ مَنْ يُوقْ شَحَّ نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ

الْمُفْلِحُونَ ﴿١٦﴾ إِنْ تُقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يضاعفه لَكُمْ وَ يَغْفِرَ لَكُمْ وَ

اللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٧﴾ عَالِمُ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

ترجمه آیات ۱۸ - ۱۴

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، قطعاً بعضی از همسران شما و فرزندان شما دشمنان شمايند، پس از آن‌ها دوری کنید و اگر گذشت کنید و چشم‌پوشي نماييد و ببخشيد، قطعاً خدا بخشنده مهرباني است. (۱۴)
جز اين نيست که اموال شما و فرزندان شما امتحان شمايند و در نزد خدا اجر عظيمي خواهد بود. (۱۵)
پس هر چه مي‌توانيد تقواي الهي را رعايت کنید و بشنويد و اطاعت کنید و انفاق نماييد که براي خودتان بهتر است و کسی که از بخل و حرص نفس خود را نگه بدارد، پس اين‌ها همان رستگارانند. (۱۶)
اگر به خدا قرض بدهيد قرض الحسنه‌اي، براي شما آن را مضاعف مي‌نمايد و شما را مي‌بخشد و خدا شکرکننده و حلیم است. (۱۷)

دانا به غيب و شهود است، عزيز حکيمي است. (۱۸)

برداشت از آیات ۱۸ - ۱۴ (مواردی که باید توجه شود)

- سالک الی الله باید به ندای پروردگار که در آیات فوق به او داده شده توجه کاملی بنماید:
- ۱ - بداند که گاهی می شود زن و فرزند انسان به او دشمنی می کنند و او را به طرف شیطان می کشانند باید از آن ها دوری کند.
 - ۲ - اگر زن و فرزند انسان از انحرافات و دشمنی به سوی خدا برگشتند آن ها را عفو کند و چشم پوشی از گذشته های ناصحیح شان بنماید و آن ها را ببخشد زیرا خدای تعالی بخشنده مهربانی است.
 - ۳ - سالک الی الله باید اموال و اولادش را برای خود مایه آزمایش بداند و از امتحانات الهی خوب خارج شود.
 - ۴ - تا جائی که برایش ممکن است خود را از مخالفت پروردگار حفظ کند.
 - ۵ - گوش شنوا داشته باشد و اطاعت اوامر الهی را بکند و در راه خدا انفاق نماید زیرا برای او این ها از همه چیز بهتر است.
 - ۶ - خود را از بخل و حرص نگه دارد تا رستگار شود.
 - ۷ - از اموال خود به خدای تعالی قرض الحسنه بدهد و اموالش را در راه خدا صرف کند تا خدا او را ببخشد و از او تشکر کند زیرا خدا عالم به غیب و شهود است و خدا عزیز حکیم است.

«سورة مباركة طلاق»

آیات ۵ - ۲ از سورة مباركة طلاق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ❁

فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهَدُوا
ذَوِي عَدْلٍ مِنْكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَلِكَ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ﴿٢﴾ وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ
لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ

اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ﴿٣﴾ وَاللَّائِي يَنْسَنَ مِنَ الْحَيْضِ مِنْ نِسَائِكُمْ إِنْ
 ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَاللَّائِي لَمْ يَحِضْنَ وَأُولَاتُ الْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَنْ
 يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا ﴿٤﴾ ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ
 أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا ﴿٥﴾

ترجمه آیات ۵-۲

پس وقتی که عده آن‌ها به پایان رسید، به خوبی آن‌ها را نگه دارید یا با خوبی از آن‌ها جدا شوید و دو
 عادل را از خودتان شاهد بگیرید و برای خدا شهادت بدهید. آن برای شما موعظه است، کسی که مؤمن به خدا
 و روز قیامت باشد به آن سفارش می‌شود و کسی که تقوای الهی را پیشه کند، خدا برای او نجاتی عنایت
 می‌فرماید. (۲)

و به او روزی می‌دهد از جایی که گمان ندارد و کسی که بر خدا توکل کند، پس خدا او را کفایت می‌کند.
 قطعاً خدا فرمان خود را به پایان می‌رساند، قطعاً خدا برای هر چیزی اندازه‌ای قرار داده است. (۳)
 و کسانی که از زندهای شما از حیض یا سه‌گرددیده‌اند، اگر درباره آن‌ها شک کنید، پس عده آن‌ها سه ماه
 است و همچنین زنانی که حیض نشده‌اند. و زنهایی که حامله هستند، عده آن‌ها این است که فرزندشان را
 بزنند و کسی که تقوای الهی را رعایت کند، خدا برای او در کارش آسانی قرار می‌دهد. (۴)
 آن دستور خدا است که آن را بر شما نازل فرموده و کسی که تقوای الهی را رعایت کند، خدا گناهان او را
 جبران می‌کند و اجر او را بزرگ قرار می‌دهد. (۵)

برداشت از آیات ۵-۲ (فوائد تقوی)

سالک الی الله اگر تقوی را برای خدا رعایت کند به مسائل زیر موفق می‌شود:

- ۱ - خدای تعالی در تمام امور برای او فرجی می‌رساند.
- ۲ - از جایی که گمان ندارد روزی معنوی و مادی اش را تأمین می‌کند.

۳ - اگر به خدای تعالی توکل کند خدا او را کفایت می نماید.

۴ - مشکلات او را آسان می گرداند.

۵ - گناهانش را جبران می کند.

۶ - اجرش را بزرگ قرار می دهد.

آیه ۷ از سوره مبارکه طلاق

لِيُنْفِقْ ذُو سَعَةٍ مِّنْ سَعَتِهِ وَ مَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَا آتَاهَا سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا ﴿٧﴾

ترجمه آیه ۷

آن هائی که امکانات وسیعی دارند، باید از امکانات خود انفاق کنند و کسی که روزیش تنگ شده، از آنچه خدا به او داده بدهد، خدا کسی را جز به آن مقداری که به او عنایت کرده، تکلیف نمی کند. خدا به زودی بعد از سختی آسانی را قرار می دهد. (۷)

برداشت از آیه ۷ (انفاق)

سالک الی الله اگر ثروتمند است از ثروتش باید انفاق کند و اگر تنگ دست است باز هم از همان مقداری که دارد انفاق نماید تا خدا بعد از سختی، آسانی را نصیب او گرداند.

آیات ۱۱ - ۱۰ از سوره مبارکه طلاق

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ الَّذِينَ آمَنُوا قَدْ أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ﴿١٠﴾

رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا

الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيعْمَلْ صَالِحًا

يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ

رِزْقًا ﴿١١﴾

ترجمه آیات ۱۱ - ۱۰

خدا برای آن‌ها عذاب سختی آماده کرده است. پس تقوای الهی را ای صاحبان مغزی که ایمان به خدا آورده‌اید، رعایت کنید. قطعاً خدا برای شما چیزی را که از خواب غفلت بیدارتان می‌کند، نازل فرموده است. (۱۰)

پیامبری که بر شما آیات روشن خدا را تلاوت می‌کند تا خارج کند از تاریکیها به نور کسانی را که ایمان آورده و عمل صالح نموده‌اند و کسی که به خدا ایمان بیاورد و عمل صالح کند، خدا او را وارد بهشتی می‌کند که از دامن آن‌ها نهرها جاری است که همیشه و دائماً در آن بهشتها خواهد بود و خدا چه نیکو رزقی برای او قرار داده است. (۱۱)

برداشت از آیات ۱۱ - ۱۰ (تقوی و تزکیه نفس)

سالک الی الله باید در کنار مراحل تزکیه نفس تقوی را به خاطر خدا رعایت کند و خود را صاحب مغز و حقیقت معرفی نماید زیرا خدای تعالی قرآن را که یادآوری کننده حقایق فطری او است، بر او نازل فرموده است و هم چنین پیامبرانی را که آیات روشن الهی را به خاطر آن که او را از ظلمات به سوی نور بکشاند تلاوت می‌کنند به سوی او فرستاده است تا او اهل بهشت جاویدان گردند و خدای تعالی رزق نیکویی به او عنایت فرماید.